

POSTANOWIENIE

Dnia 12 grudnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bielecki

w sprawie z powództwa E. P. działającej jako reprezentant grupy,
w skład której wchodzi: J. B., B. D., M. G., I. P., I. J., M. K., M. K., J. M., I. M., B.
P., E. P., E. S. i U. W.
przeciwko Szkole Podstawowej w K.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 12 grudnia 2024 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi
z dnia 18 grudnia 2019 r., sygn. akt III APa 32/19,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania bez
obciążania skarżącej kosztami postępowania kasacyjnego.**

l.n

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 18 grudnia 2019 r., V APa 32/19, zmienił zaskarżony przez stronę pozwaną Szkołę Podstawową Nr [...] w K. wyrok i oddalił pozew w postępowaniu grupowym przeciwko pracodawcy o zapłatę za godziny ponadwymiarowe, który to wniosła E. P. działająca jako reprezentant grupy nauczycieli objętych sentencją postanowienia.

Strona powodowa wniosła do Sądu Najwyższego skargę kasacyjną zaskarżając ten wyrok w całości. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do

rozpoznania wskazano, że jest ona oczywiście zasadna, wobec uchybień prawa materialnego dokonanych przez Sąd Apelacyjny, oraz ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne, których przedmiotem jest rozstrzygnięcie kwestii: 1/ czy w przypadku braku ustanowienia przez organ prowadzący szkołę regulacji szczegółowych warunków obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny nadwymiarowe zgodnie z art. 30 ust. 6 pkt 2 Karty Nauczyciela, w miejsce tej regulacji powinny być stosowane polecenia służbowe pracodawcy i jego organu prowadzącego, czy też możliwe jest zastosowanie normy § 6 ust. 5 rozporządzenia w razie skierowania sprawy do rozpoznania przed sądem powszechnym?; 2/ czy w przypadku prowadzenia przez nauczyciela zajęć wychowawczych i opiekuńczych w dni szczególne, które normalnie (w innych tygodniach) arkuś organizacyjny szkoły przewiduje, jako dni zajęć dydaktycznych, nauczyciel zachowuje prawo do wynagrodzenia za pracę w godzinach nadwymiarowych, czy też je traci?

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwana wniosła o wydanie postanowienia w przedmiocie jej oddalenia oraz o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie do merytorycznego rozpoznania.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania i jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą istotne okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego.

Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek, gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o jakich stanowi art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Ponadto dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Nie w każdej zatem sprawie, nawet w takiej, w której rozstrzygnięcie oparte jest na błędnej subsumpcji czy wadliwej wykładni prawa, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie jest jego rolą korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 14 września 2016 r., V CSK 143/16, LEX nr 2135552; z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16, LEX nr 2069457; z 1 grudnia 2015 r., I PK 71/15, LEX nr 2021944).

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 (istotne zagadnienie prawne) oraz art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. (oczywista zasadność skargi).

Zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla rozwikłania, którego dotychczasowe orzecznictwo jest niewystarczające. W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania istnienia w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący ma obowiązek w pierwszej kolejności tylko sformułować samo zagadnienie, ale także - w uzasadnieniu wniosku - przedstawić odpowiednią juretryczną argumentację wskazującą na dopuszczalność i celowość rozwiązania problemu prawnego w sposób preferowany przez skarżącego, a odmienny od sposobu rozstrzygnięcia tego problemu przy wykorzystaniu zapatrywań wyrażonych przez Sąd drugiej instancji. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. Samo zaś zagadnienie prawne, w formie pytania

sformułowanego w taki sposób, by możliwe było rozstrzygnięcie stawianych przez skarżącego wątpliwości, musi w swej treści zawierać odwołanie do przepisu lub przepisów prawa, na tle których takie zagadnienie powstaje. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem "prawnym" oraz czy jest to zagadnienie "istotne". Nie można przy tym zasadnie twierdzić, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy we wcześniejszym orzecznictwie wyraził swój pogląd w podnoszonej kwestii, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające jego zmianę (postanowienie Sądu Najwyższego z 12 sierpnia 2014 r., I UK 64/14, LEX nr 2630721).

Natomiast jeżeli skarżący powołuje się na oczywistą zasadność skargi, to powinien zawrzeć w niej wywód prawny, z którego ta oczywista zasadność będzie wynikała. Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 3 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578). Ponadto z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wynika konieczność nie tylko powołania się na okoliczność, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, ale również wykazania, że przesłanka ta rzeczywiście zachodzi. Oznacza to, że skarżący musi wskazać, w czym - w jego ocenie - wyraża się „oczywistość” zasadności skargi oraz podać argumenty wykazujące, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi bowiem wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Skarżący powinien więc w wywodzie prawnym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającą na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006 nr 4, poz. 75; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531; z 9 marca 2012 r., I UK 370/11, LEX nr 1215126; z 1 stycznia 2012 r., I PK 104/11, LEX nr 1215774).

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia żadnej z powołanych przez siebie przesłanek przedsądu. Kwestie podnoszone przez stronę skarżącą zostały już bowiem rozstrzygnięte w wyroku Sądu Najwyższego z 18 listopada 2023 r., I PSKP 26/23,

OSNP 2024/5/48. W judykacie tym wskazano, że obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych, prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz (pensum) nauczyciela nie podlega obniżeniu z tytułu występującego w tygodniu święta przypadającego w innym dniu niż niedziela, innych dni ustawowo wolnych od pracy, dni rozpoczynania lub kończenia zajęć w środku tygodnia oraz przypadania dni szczególnych, jak rozpoczęcie, zakończenie roku szkolnego, rekolekcje itp. (art. 42 ust. 3 i art. 42c ust. 4 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, jednolity tekst: Dz.U. z 2023 r., poz. 984 ze zm.).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., o kosztach postępowania orzekając w zgodzie z art. 102 k.p.c. ze względów natury społecznej.

[SOP]

[a.ł]